

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет історії, політології і міжнародних відносин

Кафедра політичних інститутів та процесів

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІСТОРІЯ ПОЛІТИЧНОЇ ДУМКИ УКРАЇНИ

Освітні програми: Політологія

Спеціальності: 052 Політологія

Галузі знань: 05 Соціальні та поведінкові науки

Затверджено на засіданні
кафедри політичних інститутів та процесів
Протокол № 1 від “28” грудня 2021р.

м. Івано-Франківськ – 2022

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література
10. Контактна інформація

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Політологія
Викладач (-і)	Міщук Мар'яна Богданівна
Формат дисципліни	Обов'язкові дисципліни
Обсяг дисципліни	270 год.; кількість кредитів ECTS – 9
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/index.php?mod=course&action=ReviewOneCourse&id_cat=183&id_cou=482
Консультації	четвер, 14.00 год. – 15.00 год.
Студентський путівник	https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/10/Студентський_путівник_2019-20-25.10.pdf

2. Анотація до курсу

Програма курсу спрямована на формування системного мислення, поглиблення знань з «Історії політичної думки України». Сьогодні цілком очевидно, що політика знаходиться в центрі практично всіх суспільно-політичних тай навіть соціально-економічних перетворень, впливаючи як безпосередньо, так і опосередковано на інтереси всіх людей на земній кулі. Тому при вивченні політичної думки України дуже важливо навчитися аналізувати процеси і явища, виявляти причини, що їх породжують, їх сутність, характерні ознаки та особливості. Політична наука представляє собою міждисциплінарну інтегруючу науку, для вивчення якої потрібні досягнення багатьох гуманітарних наук. Політична наука (політологія) в Україні досліджує політичну систему суспільства, інституціональні форми, функції, типології влади, засоби і цілі політики, політичні процеси (управління та ін.), аналізує теорії внутрішньої та зовнішньої політики, політичної стратегії і тактики, техніку організації влади, прийняття рішень, роботи апаратів управління, виборчих процесів, діяльності політичних партій, політичної еліти та лідерів.

Історія політичної думки України покликана сприяти подоланню стереотипних уявлень про політику як протистояння, конфлікти і утвердження в суспільстві свідомості її розуміння як засобу агрегування і артикуляції суспільних інтересів індивідів, досягнення консенсусу.

Програма включає відомості, що поглиблюють і доповнюють зміст навчальних предметів з політичної історії, теорії міжнародних відносин, філософії, історії України тощо.

Проголошення незалежності України, закріплене підсумками всенародного референдуму, створило нову суспільно-політичну реальність у нашій державі. Першочергово постала потреба творення нової політичної системи, вагомими структурних елементів якої є,

безперечно, політична ідеологія, норми моралі, звичаї, традиції, тісно пов'язані та відображені у політичній думці народу.

Політична думка — результат політичного мислення; один з напрямів суспільствознавства, який займається дослідженням політики у межах філософії політичної, філософії історії, політичної соціології, психології, політичної теорії, теорій держави і права, міжнародних відносин. Генеза політичної думки України нерозривно пов'язана з історією українського народу. Українська політична думка розвивається в рамках конкретного історичного періоду та визначає і формує уявлення людей про державну організацію суспільства, взаємовідносини індивіда, колективу, суспільства, держави, людства, активне ставлення людини до світу, обґрунтовує і розробляє правила, норми політичних дій і поведінки, морально-політичні цінності та принципи. Вивчення й узагальнення вітчизняного політичного досвіду, ознайомлення з провідними суспільно-політичними та ідеологічними доктринами й концепціями, що сприяє підвищенню політичної культури народу та молоді, зокрема.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є головні ідеї, концепції та теорії провідних теоретиків політичної думки та науки, феномен політичної влади, закономірності її функціонування і використання в державно організованому суспільстві.

Основним завданням вивчення дисципліни є набуття студентами певних умінь і навичок необхідних для формування позиції свідомого громадянина у політичному процесі. Зокрема, через підвищення рівня політичної культури, рівня політичної свідомості, проведення об'єктивного аналізу функціонування політичної системи та її інститутів, а також здійснення оптимального вибору у формуванні напрямків і способів власної політичної активності.

3. Мета та цілі курсу

Мета викладання дисципліни: студент повинен засвоїти весь матеріал з курсу при допомозі поданих викладачем методичних рекомендацій, підготовлених семінарських занять, самостійної роботи, індивідуальної роботи, засвоїти важливі проблеми з Історії політичної думки України, вміти застосовувати набуті знання у майбутній професійній і громадській діяльності. Метою є також ґрунтовне вивчення студентами політичних концепцій теоретиків української суспільно-політичної думки, адже історія української політичної думки налічує не одне століття й відзначається багатством думок, поглядів.

Завдання: ознайомити студентів з основами політичної думки та науки України.

4. Компетентності:

Інтегальна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у політичній сфері суспільства, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням теорій політичної науки.

Загальні компетенції:

ЗК01 Знання предметної області.

ЗК03 Здатість критично осмислювати політичну дійсність.

ЗК06. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК07. Здатність аналізувати моральні засади функціонування політичної системи на основі ґрунтовного вивчення ідей теоретиків політичної думки України

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СКО1 Здатність використовувати категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки.

СКО2. Здатність застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування ідей теоретиків політичної думки України.

СКО3. Здатність описувати, пояснювати політичні процеси базуючись на ідеях теоретиків політичної думки та політичної науки України.

СКО4. Здатність застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної методології, порівняльної та прикладної політології у фаховій діяльності:

СКО5. Здатність аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування.

СКО6. Здатність аналізувати публічну політику на місцевому національному, європейському та глобальному рівні.

СКО8. Здатність виконувати політологічні дослідження з використанням сучасних методів, технологій та інструментарію політичного аналізу.

СКО9. Здатність презентувати результати теоретичних і прикладних досліджень

5. Результати навчання:

Студенти повинні:

РН01 Розуміти предметну область, етичні та правові засади професійної діяльності.

РН03. Вміти критично мислити у сфері політологічної діяльності.

РН04. Мати навички професійної комунікації, широко використовуючи понятійно-категоріальний апарат політичної науки.

РН06. Знати свої права та обов'язки як члена демократичного суспільства та використовувати їх у політологічній діяльності.

РН07. Розуміти історію, закономірності та етапи генези політичної думки України.

РН08. Вміти використовувати базовий категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки.

РН09. Вміти застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі

опанування ідей теоретиків політичної думки України.

РН10. Вміти описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, суспільно-політичних, національно-культурних та ідеологічних контекстах.

РН12. Вміти аналізувати взаємодію політичних акторів (зокрема, депутатів) та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування.

РН13, Вміти аналізувати публічну політику на місцевому національному, європейському та глобальному рівні.

РН14. Застосовувати теорії класиків політичної думки України у професійній діяльності.

РН15. Виконувати політологічні дослідження з використанням сучасних методів, технологій та інструментарію політичного аналізу.

РН16. Презентувати результати теоретичних і прикладних досліджень.

Після завершення вивчення курсу політології студенти повинні знати:

- передумови зародження політичної думки України;
- особливості розвитку політичної думки в конкретний історичний період;
- ідеї, концепції теоретиків ПДУ;
- особливості функціонування політичних систем на українських землях, залежно від історичного періоду;
- концепції державотворення;
- основні напрямки політичної науки;
- характерні ознаки українського консерватизму, націоналізму, націонал-демократії, демократичного народництва іт.д.;
- сучасний стан розвитку політичної науки в Україні;
- взаємозв'язок політичної культури, знання, світогляду українців з їхнім національним характером.

На основі курсу студенти повинні вміти:

- орієнтуватись в розмаїтті політичних поглядів на сутність політичної системи, держави в тісному взаємозв'язку з практикою державотворення в Україні;
- науково осмислювати сутність сучасної політичної боротьби різноманітного спектру партій, рухів та об'єднань та вміти свідомо визначити своє місце в суспільстві;
- усвідомити місце політики в цілому і ПДУ, зокрема, як специфічного явища суспільного життя в контексті інших соціальних явищ та процесів, економіки, релігії, науки, культури, освіти, медицини;
- зрозуміти сутність політичної думки та науки в Україні;
- пояснити характер сучасних політичних процесів, закономірності переходу від тоталітарної до демократичної політичної системи, до громадянського суспільства та правової держави через аналіз провідних політичних ідей українських теоретиків;
- пояснити особливості політичної психології українців в державотворчих процесах.

6. Організація навчання курсу			
<i>Обсяг курсу</i>			
Вид заняття		Загальна кількість годин	
лекції		46	
семінарські заняття / практичні / лабораторні		44	
самостійна робота		180	
<i>Ознаки курсу</i>			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
1 і 2-й семестр	052 Політологія	I курс	Нормативний
<i>Тематика курсу</i>			
Тема	Форма заняття	Завдання, год.	
Тема 1. ШДУ ЯК НАУКОВА ДИСЦИПЛІНА.	лекція, 2 год.	Підготовка конспекту лекційного заняття, 2 год.	
Тема 2. ЗАРОДЖЕННЯ ТА РОЗВИТОК ПОЛІТИЧНИХ ІДЕЙ У ПЕРІОД КИЇВСЬКОЇ РУСІ.	лекція, 4 год.	Підготовка конспекту лекційного заняття, 4 год. Опрацювати “Повчання дітям” Володимира Мономаха та проаналізувати ознаки ідеального правителя. 4 год	
Тема 3. ПОЛІТИЧНА ДУМКА ГАЛИЦЬКО-ВОЛИНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ	лекція, 2 год.	Підготовка конспекту лекційного заняття, 4 год.	
Тема 4. ПОЛІТИЧНІ ІДЕЇ В НАЙДАВНІШІ ЧАСИ, ПЕРІОД КИЇВСЬКОЇ РУСІ ТА ГАЛИЦЬКО- ВОЛИНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ.	Семінарське заняття, 4 год.	Підготовка конспекту семінарського заняття та візуалізованої презентації, 4 год. Підготовка індивідуального завдання – реферат на тему: 1. Антська держава та її значення. 2. “Руська Правда” Ярослава Мудрого – видатна пам’ятка політичної	

		думки Київської Русі. 3. Утворення Галицько-Волинського князівства. 4. Князь Роман Мстиславич. 5. Розквіт могутності Галицько-волинської держави за Данила Галицького. 6. Ідея єдності князівств в “Слові о полку Ігоревім”. 8 год.
Тема 5. СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНА ДУМКА XIV- ПОЧ. XVII ст.	лекція, 4 год. семінарське заняття, 4 год.	Підготовка конспекту лекційного заняття, 4 год. Опрацювати твір С.Оріховського-Роксолана “Напучення Польському королеві Сигізмунду Августу” та визначити його основні політичні ідеї. Підготовка конспекту семінарського заняття та візуалізованої презентації, 4 год. Підготовка індивідуального завдання – реферат на тему: 1. Ю.Дрогобич – мислитель української політичної думки. 2. Вплив Люблінської (1569) та Берестейської (1596) уній на розвиток політичної думки. 3. Теологічні погляди і суспільно-політичний ідеал Івана Вишенського. 4. Розвиток гуманістичних та реформаційних ідей: Стефан Зизаній, Кирило Транквіліон-Ставровецький, Іов Борецький, Мелетій Смотрицький, Захарія Копистенський, Лаврентій Зизаній. 6 год.
Тема 6. РОЗВИТОК ПОЛІТИЧНИХ ІДЕЙ В ПЕРІОД ГЕТЬМАНЩИНИ	лекція, 4 год.	Підготовка конспекту лекційного заняття, 4 год. Опрацювати “ Пакти й Конституції законів та вольностей Війська Запорозького ” 6 год.
Тема 7. РОЗВИТОК ПОЛІТИЧНИХ ІДЕЙ В КОЗАЦЬКО-ГЕТЬМАНСЬКИЙ ПЕРІОД	семінарське заняття, 4 год.	Підготовка конспекту семінарського заняття та візуалізованої презентації, 4 год.; Підготовка індивідуального завдання – реферат на тему: 1. Роль Запорізької Січі в розвитку політичної свідомості

		<p>українського народу і підйому національно-визвольного руху.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Політико-державна діяльність П.Конашевича-Сагайдачного. 3. Договір між Україною і Московською державою (1654 р.) та його оцінка в літературі. 4. Богдан Хмельницький – видатний державний діяч і полководець, фундатор Української держави. 5. Політичні погляди Івана Скоропадського, Петра Полуботка та Кирила Розумовського. 6. Остаточна ліквідація політичної автономії України. <p>12 год.</p>
Тема 8. ПОЛІТИЧНА ДУМКА ПЕРШОЇ ПОЛОВИНИ ХІХ СТ.	лекція, 4 год. семінар 2 год.,	<p>Підготовка конспекту лекційного заняття, 4 год. Проаналізувати “Книгу буття українського народу”. Підготовка конспекту семінарського заняття та візуалізованої презентації, 10 год.; Підготовка індивідуального завдання – реферат на тему:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Валуєвський циркуляр (1863 р.) та Емський указ (1876 р). 2.Роль Тараса Шевченка в духовному відродженні української нації. 3.Головна Руська Рада, її програмні декларації та діяльність.
Тема 9. ЛІБЕРАЛЬНІ ТА АВТОНОМНО-ФЕДЕРАЛІСТИЧНІ ІДЕЇ М.ДРАГОМАНОВА	лекція,4 год.	<p>Підготовка конспекту лекційного заняття, 4 год. Опрацювати праці М.Драгоманова: “Переднє слово до “Громади””, “Шевченко, українофіли і соціалізм” , “Чудацькі думки про українську національну справу”.</p> <p>6 год.</p>
Тема 10. РОЗВИТОК ПОЛІТИЧНОЇ ДУМКИ В ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ ХІХ СТ.	семінарське заняття, 4 год.	<p>Підготовка конспекту семінарського заняття та візуалізованої презентації, 4 год.;</p> <p>Підготовка індивідуального завдання – реферат на тему:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Активізація українського національного руху в 60-ті роки. 2. Громадсько-політична діяльність Володимира Антоновича. 3. “Україна irredenta” Юліана Бачинського. Ідея політичної

		самостійності України. 12 год.
Тема 11. ЗАХІДНО-УКРАЇНСЬКИЙ ПОЛІТИЧНИЙ СПЕКТР XIX ст.	лекція, 4 год. семінарське заняття, 2 год.	Підготовка конспекту лекційного заняття, 4 год. Опрацювати політичну програму РУРП. Підготовка конспекту семінарського заняття та візуалізованої презентації, 2 год.; Підготовка індивідуального завдання-реферат на тему: 1. М.Павлик - один із фундаторів першої модерної української політичної організації — Русько-української радикальної партії. 2. Політична діяльність народовців. 8 год
Тема 12. ПОЛІТИЧНА ДУМКА ПЕРІОДУ НАЦІОНАЛЬНО-ВИЗВОЛЬНИХ ЗМАГАНЬ ПОЧАТКУ 20 СТ.	лекція, 6 год.	Підготовка конспекту лекційного заняття, 6 год. Проаналізувати Універсали ЦР УНР.
Тема 13. ДЕМОКРАТИЧНО-НАРОДНИЦЬКИЙ НАПРЯМ	Лекція, 4 год. семінарське заняття, 4 год.	Підготовка конспекту лекційного заняття, 4 год. Підготовка конспекту семінарського заняття та візуалізованої презентації, 4 год.; Підготовка індивідуального завдання – реферат на тему: 1. Створення українських партій. 2. Універсали Центральної Ради. 10 год.
Тема 14. УКРАЇНСЬКИЙ КОНСЕРВАТИЗМ	лекція, 4 год; семінар, 4 год.	Підготовка конспекту лекційного заняття, 4 год. Підготовка конспекту семінарського заняття та візуалізованої презентації, 4 год.; Підготовка індивідуального завдання – реферат на тему:

		<p>1.Аналіз української державності з точки зору монархічних традицій в історії України.</p> <p>2.Українська демократично-хліборобська партія.</p> <p>3.С.Томашівський про політичні складові вирішення українського питання.</p> <p>4.Свобода особи і демократії у державотворчій концепції В. Кучабського</p> <p>10 год.</p>
Тема 15. НАЦІОНАЛЬНО-ДЕРЖАВНИЦЬКА ІДЕОЛОГІЯ	семінар, 4 год.	<p>Підготовка конспекту семінарського заняття та візуалізованої презентації, 4 год.;</p> <p>Підготовка індивідуального завдання – реферат на тему:</p> <p>1.Політична система і місце в ній держави на основі поглядів І.Я.Франка.</p> <p>2.І.Франко та “Поза межами можливого”.</p> <p>3.Ідея федерації С. Дністрянского.</p> <p>4.Соціально-класова структура суспільства В. Старосольського.</p> <p>10 год</p>
Тема 16. СОЦІАЛІЗМ І НАЦІОНАЛ-КОМУНІЗМ	лекція, 2 год; семінар, 4 год.	<p>Підготовка конспекту лекційного заняття, 2 год.</p> <p>Підготовка конспекту семінарського заняття та візуалізованої презентації, 4 год.;</p>
Тема 17. НАЦІОНАЛІЗМ	Лекція, 4 год. семінарське заняття, 4 год	<p>Підготовка конспекту лекційного заняття, 2 год.</p> <p>Підготовка конспекту семінарського заняття та візуалізованої презентації, 4 год.;</p> <p>Підготовка індивідуального завдання – реферат на тему:</p> <p>1. Український націоналізм в діаспорі.</p> <p>2. Місце націоналістичної ідеології в політико-партійному спектрі сучасної України.</p>

		З. П, Полтава і Л. Ребет про теоретичні проблеми нації і держави.
Тема 18. ПОЛІТИЧНА ДУМКА ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ ХХ- ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ	семінар, 2 год.	Підготовка конспекту семінарського заняття та візуалізованої презентації, 2 год.

7. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Нормативний курс “Політологія” завершується заліком в 1 семестрі та екзаменом у 2 семестрі.					
	Семестр 1					
	Впродовж першого семестру передбачено 5 форм контролю за навчанням студентів: 1) поточний контроль; 2) контрольна робота; 3) написання реферативної роботи; 4) конспектування наукової монографії, 5) тест. Завершується курс заліком.					
	Максимальна кількість балів, яку можуть одержати студенти під час виконання різних видів робіт становить:					
	Модуль 1			Модуль 2		
	Поточний контроль	Тест	Контрольна робота	Конспектування та захист наукової монографії	Реферативна робота	Всього
	30 балів	10 балів	30 балів	15 балів	15 балів	100 балів
	Поточний контроль знань					
	Лекції передбачають системний і послідовний виклад навчального матеріалу. Самостійна робота студента на лекції повинна полягати в тому, що, стежачи за логікою їх викладу, він вчиться усвідомлювати основні положення науки, яку вивчає, самостійно виділяти і засвоювати головне.					
	Значне місце в самостійній роботі студента повинні займати підготовка і активна участь в проведенні семінарських занять. Пропонуються наступні форми роботи на семінарських заняттях: виступ, опонування, рецензія, участь у дискусії. Максимальна кількість балів, яку студент може набрати за роботу на семінарських заняттях становить 30 балів. Оцінювання знань студентів на семінарських заняттях проводиться за 5-ти бальною шкалою. Робота кожного студента на семінарських заняттях може бути оцінена від 1 до 5 балів.					
	Контрольна робота					

Впродовж роботи над вивченням курсу передбачено проведення контрольної роботи. Студент може одержати максимально 30 балів. Написання контрольної роботи є обов'язковим для виставлення підсумкової оцінки при заліку.

Індивідуальна робота студентів

Вивчення курсу здійснюється, крім лекційних та семінарських занять, у таких формах самостійної роботи студентів:

- самостійна робота з політологічною літературою, конспектування першоджерел;
- підготовка реферативних повідомлень згідно тем, які включені до вивчення курсом та їх захист;
- розв'язування тестів;
- складання словника, порівняльних таблиць та схем;

Критерії оцінювання конспектування та захисту наукової монографії (максимально 15 балів)

Критерії оцінювання конспектування та захисту наукової монографії (максимально 15 балів): глибока, розгорнута відповідь (12-15 балів), правильна стисла відповідь (9-11 балів), поверхнева відповідь (6-8 балів), поверхнева відповідь з наявністю окремих помилок (3-5 балів), розкриття студентом окремого аспекту питання (1-2 бали) і неправильна відповідь або її відсутність (0 балів).

Критерії оцінювання реферату (максимально 15 балів)

Самостійна робота студента має на меті закріпити і поглибити набуті студентом знання і вміння у процесі вивчення дисципліни.

Навчальна дисципліна “Історія політичної думки України” завершується заліком, який виставляється шляхом простого підрахунку балів отриманих за виконання 5 змістових модулів із даного курсу впродовж двох семестрів. Для того, щоб одержати залік студентам необхідно виконати всі види робіт і набрати не менше 50 балів.

Підсумковий контроль – залік

Семестр 2

Впродовж другого семестру здійснюються 4 форми контролю за навчанням студентів: 1) поточний контроль; 2) контрольна робота; 3) написання реферативної роботи; 4) тест. Завершується курс екзаменом.

Максимальна кількість балів, яку можуть одержати студенти під час виконання різних видів робіт становить:

Поточний контроль	Тест	Контрольна робота	Реферативна робота	Екзамен	Всього
10 балів	10 балів	20 балів	10 балів	50 балів	100 балів

Поточний контроль знань

Максимальна кількість балів, яку студент може набрати за роботу на семінарських заняттях становить 10 балів. Оцінювання знань студентів на семінарських заняттях проводиться за 5-ти бальною шкалою. Робота кожного студента на семінарських заняттях може бути оцінена від 1 до 5 балів.

Контрольна робота

Впродовж роботи над вивченням нормативного курсу передбачено проведення 2 контрольних робіт. За кожен контрольний робіт (по 4 завдання, кожне із яких оцінюється по 5 балів) студент може одержати максимально 20 балів. Написання контрольної роботи є обов'язковим для виставлення підсумкової оцінки при заліку.

Індивідуальна робота студентів

Вивчення курсу здійснюється, крім лекційних та семінарських занять, у таких формах самостійної роботи студентів:

- конспектування першоджерел;
- підготовка реферативних повідомлень та їх захист;
- складання словника, порівняльних таблиць та схем;

Індивідуальна робота студентів оцінюється в 10 балів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D		
50 – 59	E	задовільно	не зараховано з можливістю повторного складання
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Курс “Історія політичної думки України” завершується екзаменом, який виставляється шляхом простого підрахунку балів отриманих за виконання завдань та здачі екзамену Для того, щоб одержати екзамен студентам необхідно виконати всі види робіт і набрати не менше 50 балів.

	Підсумковий контроль – екзамен
Вимоги до письмової роботи	<p style="text-align: center;">Індивідуальні завдання</p> <p>Крім теоретичних знань студент повинен вміти застосовувати отримані знання у наукових дослідженнях фундаментального та прикладного характеру з використанням сучасних інформаційних технологій.</p> <p>Загальні вимоги:</p> <ul style="list-style-type: none"> • чіткість та логічна послідовність викладення матеріалу; • переконливість аргументації; • стислість і точність формулювань, які виключають можливість неоднозначного тлумачення; • конкретність викладення результатів дослідження; <p>[детальніше дивимось за посиланням: http://www.itm.dp.ua/docs/Referat.doc]</p>
Семінарські заняття	<p>Тема 1 ПОЛІТИЧНІ ІДЕЇ В НАЙДАВНІШІ ЧАСИ, ПЕРІОД КИЇВСЬКОЇ РУСИ ТА ГАЛИЦЬКО-ВОЛИНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ (6 год.)</p> <p>Тема 2. СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНА ДУМКА УКРАЇНИ В XIV- ПЕРША ПОЛОВИНА XVII СТ. (4 год.)</p> <p>Тема 3. РОЗВИТОК ПОЛІТИЧНИХ ІДЕЙ В КОЗАЦЬКО-ГЕТЬМАНСЬКИЙ ПЕРІОД. (4 год.)</p> <p>Тема 4. ПОЛІТИЧНІ ІДЕЇ ПЕРШОЇ ПОЛОВИНИ XIX СТ. (2 год.)</p> <p>Тема 5. РОЗВИТОК ПОЛІТИЧНОЇ ДУМКИ В ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ XIX СТ. (4 год.)</p> <p>Тема 6. ЗАХІДНО-УКРАЇНСЬКИЙ ПОЛІТИЧНИЙ СПЕКТР XIX СТ. (2 год.)</p> <p>Тема 7. СУТНІСТЬ ДЕМОКРАТИЧНО-НАРОДНИЦЬКОГО НАПРЯМКУ. (4 год.)</p> <p>Тема 8. УКРАЇНСЬКИЙ КОНСЕРВАТИЗМ. (4 год.)</p> <p>Тема 9. НАЦІОНАЛЬНО-ДЕРЖАВНИЦЬКА ІДЕОЛОГІЯ. (4 год.)</p> <p>Тема 10. СОЦІАЛІЗМ І НАЦІОНАЛ-КОМУНІЗМ. (4 год.)</p> <p>Тема 11. НАЦІОНАЛІЗМ. (4 год.)</p>
	Тема 12. ПОЛІТИЧНА ДУМКА ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ XX- ПОЧАТКУ XXI СТОЛІТТЯ. (2 год.)
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Належне виконання:</p> <p>1) змісту питань планів семінарських занять (вересень 2020 – початок червня 2021 р.). Для цього необхідно готувати конспекти семінарських занять. Вітається якісна підготовка візуалізованих презентацій для відповідей на семінарські питання. Візуалізована презентація на семінарське питання не повинна перевищувати 20 слайдів. Однак слід пам'ятати, що візуалізована презентація тільки доповнює підготовлену основну відповідь студента (-ки).</p> <p>2) складання тестів, написання контрольної роботи та виконання індивідуальної роботи протягом березня – початку червня 2021 р.</p> <p>Студент (-ка) допускається до підсумкового контролю заліку на початку грудня 2020 р. за умови відпрацювання усіх</p>

«заборгованостей» та набору 50 і більше балів. Студент (-ка) допускається до підсумкового контролю екзамену на початку червня 2021 р. за умови відпрацювання усіх «заборгованостей» та набору 50 і більше балів.

8. Політика курсу

Політика курсу «Історія політичної думки України» передбачає перездачу усіх невиконаних завдань (<https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/>). За умови відсутності студента (-ки) на лекції чи семінарського заняття, отримання негативної оцінки на семінарських заняттях або ж невчасного виконання індивідуальної роботи визначений день для відпрацювання пропущених аудиторних занять, негативних оцінок та подачі індивідуальних робіт – четвер, 14.00 год. – 15.00 год. Дотримання академічної доброчесності ([Академічна доброчесність – Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника \(pnu.edu.ua\)](#) <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>)

9. Рекомендована література

Тема 1. ПІДУ ЯК НАУКОВА ДИСЦИПЛІНА.

1. Піча В.М., Хома Н.М. Політологія: Конспект лекцій. Навч. посібн. Для студентів вищих закладів освіти України. — К., 1999.
2. Політологічний енциклопедичний словник / Упор. В. П. Горбатенко ; за ред. Ю. С. Шемшученка, В. Д. Бабкіна, В. П. Горбатенка. — 2-ге вид., доп. і перероб. — К. : Генеза, 2004. — 736 с.
3. 6.Політологія / За ред. О.Бабкіної, В.Горбатенка. - К., 1998.
4. 7.Політологія: Матеріали до семінарських занять / Упорядник П.П.Марчук. - Тернопіль, 1998.
5. 8.Політологія: Підручн. / За ред. О.І.Семківа. - Львів, 1994.
6. 9.Політологія: Підручн. / І.С.Дзюбко, К.М.Левківський, В.П.Андрущенко та ін.-К., 1998.
7. 10.Потульницький В. Нариси з української політології (1819 – 1991). – К.,1994.
8. 11.Політологія : підручник / за ред. О. В. Бабкіної, В. П. Горбатенка ; видання 3-є, перероблене, доповнене. — К. : Академія, 2010. — 568 с.
9. Політологія : навч. посібник / за ред. М. П. Гетьманчук. — К. : Знання, 2011. — 415 с.
10. 13.Політична енциклопедія / ред. кол. Ю. Левенець і Ю. Шаповал. — К. : Парламентське вид-во, 2011. — 808 с.
11. Рудич Ф. М. Політологія : підручник / Рудич Ф. М. — К. : Либідь, 2009. — 480 с.
12. Рутар С. Політологія : навч. посіб. для студентів денної та заочної форм навчання / Рутар С., Прокіп А., Кендус О. — Львів : ЛКА, 2010. — 152 с.
13. Шляхтун П. П. Політологія: теорія та історія політичної науки / П. П. Шляхтун. — К. : Центр уч. літ-ри, 2010. — 500 с.

Студентський путівник// https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/10/Студентський_путівник_2019-20-25.10.pdf

Тема 2. ЗАРОДЖЕННЯ ТА РОЗВИТОК ПОЛІТИЧНИХ ІДЕЙ У ПЕРІОД КИЇВСЬКОЇ РУСІ.

1. Білецький Л. Руська Правда й історія її тексту / за ред. Юрія Книша. — Вінніпег, 1993.
2. Брайчевський М. Антське царство. Конспект історії України. Нова концепція // Старожитності. – 1991. – № 5.
3. Брайчевський М. Походження Русі. - К., 1968.
4. Брайчевський М. Скіфи. Конспект історії України. Нова концепція // Старожитності. – 1991. – № 4.
5. Брайчевський М. Ю. Утвердження християнства на Русі. — К., 1988.

6. Василенко Г. Велика Скіфія. – К., 1991.
7. Грабовський С., Ставроян С., Шкляр Л. Нариси з історії українського державотворення. – К., 1995.
8. Грушевський М. Звичайна схема «руської» історії й справа раціонального укладу історії східного слов'янства // Вивід прав України. – Львів, 1992.
9. Давня історія України: У 2 кн. / Толочко П. (кер. авт. кол.), Козак Д., Крижицький С. та ін. – К., 1995.
10. Дорошенко Д. Нарис історії України. – Львів, 1991.
11. Іванченко Р. Київська Русь: початки Української держави. – К., 1995.
12. Історія України / Керівник авт. кол. Ю.Зайцев. – Львів, 1996.
13. Історія України в особах: IX – XVIII ст. — К., 1993.
14. Історія України: нове бачення: У 2 т. Т.І / Під ред.В.Смоля. – К., 1995.
15. Літопис Руський. — К, 1989.
16. Повість врем'яних літ: Літопис. К., 1990.
17. Політологічний енциклопедичний словник: Навч. посібн. для студентів вищих навч. закладів.-К., 1997.
18. Слово о полку Ігоревім. — К., 1989.
19. Субтельний О. Україна: історія. – К., 1991.
20. Толочко П. Київська Русь. — К., 1997.

Тема 3. ПОЛІТИЧНА ДУМКА ГАЛИЦЬКО-ВОЛИНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ

1. Галицько-Волинський літопис. — Львів, 1994.
2. Грабовський С., Ставроян С., Шкляр Л. Нариси з історії українського державотворення. – К., 1995.
3. Грушевський М. Звичайна схема «руської» історії й справа раціонального укладу історії східного слов'янства // Вивід прав України. – Львів, 1992.
4. Давня історія України: У 2 кн. / Толочко П. (кер. авт. кол.), Козак Д., Крижицький С. та ін. – К., 1995.
5. Дорошенко Д. Нарис історії України. – Львів, 1991.
6. Історія України / Керівник авт. кол. Ю.Зайцев. – Львів, 1996.
7. Історія України в особах: IX – XVIII ст. — К., 1993.
8. Історія України: нове бачення: У 2 т. Т.І / Під ред.В.Смоля. – К., 1995.
9. Котляр М. Найдавніша повість про Данила Галицького // Київська старовина. – 1992. – № 1.
10. Котляр Н. Формирование территории и возникновение городов Галицко-Волынской Руси IX– XIII вв. – К., 1985.
11. Крип'якевич І. Галицько-Волинське князівство. – К., 1984.
12. Крип'якевич І. Історія України. – Львів, 1990.
13. Політологічний енциклопедичний словник: Навч. посібн. для студентів вищих навч. закладів.-К., 1997.

Тема 4 (семінарське заняття). ПОЛІТИЧНІ ІДЕЇ В НАЙДАВНІШІ ЧАСИ, ПЕРІОД КИЇВСЬКОЇ РУСИ ТА ГАЛИЦЬКО-ВОЛИНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ.

1. Борисенко В. Курс української історії. – К., 1996.
2. Брайчевський М. Антське царство. Конспект історії України. Нова концепція // Старожитності. – 1991. – № 5.

3. Брайчевський М. Походження Русі. - К., 1968.
4. Брайчевський М. Скіфи. Конспект історії України. Нова концепція // Старожитності. – 1991. – № 4.
5. Брайчевський М. Ю. Утвердження християнства на Русі. — К., 1988.
6. Василенко Г. Велика Скіфія. – К., 1991.
7. Галицько-Волинський літопис. — Львів, 1994.
8. Грабовський С., Ставрояні С., Шкляр Л. Нариси з історії українського державотворення. – К., 1995.
9. Грушевський М. Звичайна схема «руської» історії й справа раціонального укладу історії східного слов'янства // Вивід прав України. – Львів, 1992.
10. Грушевський М. Ілюстрована історія України. – К., 1990.
11. Грушевський М. Очерк истории украинского народа. – К., 1990.
12. Давня історія України: У 2 кн. / Толочко П. (кер. авт. кол.), Козак Д., Крижицький С. та ін. – К., 1995.
13. Дорошенко Д. Нарис історії України. – Львів, 1991.
14. Іванченко Р. Київська Русь: початки Української держави. – К., 1995.
15. Історія України / Керівник авт. кол. Ю.Зайцев. – Львів, 1996.
16. Історія України в особах: IX – XVIII ст. — К., 1993.
17. Історія України: нове бачення: У 2 т. Т.І / Під ред. В.Смоля. – К., 1995.
18. Крип'якевич І. Галицько-Волинське князівство. – К., 1984.
19. Крип'якевич І. Історія України. – Львів, 1990.
20. Літопис Руський. — К, 1989.
21. Повість врем'яних літ: Літопис. К., 1990.
22. Слово о полку Ігоревім. — К., 1989.
23. Субтельний О. Україна: історія. – К., 1991.
24. Толочко П. Історичні портрети. – К., 1990.
25. Толочко П. Київська Русь. — К., 1997.

Тема 5. СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНА ДУМКА XIV- ПОЧ. XVII ст.

1. Велика історія України: У 2 т. Т.І. / Зладив М.Голубець. – К., 1993.
2. Вишенський І. Книжка // Вишенський І. Твори. — К., 1959.
3. Вишенський І. Краткословна відповідь Петру Скарзі // Вишенський І. Твори. — К., 1959.
4. Грабовський С., Ставрояні С., Шкляр Л. Нариси з історії українського державотворення. – К., 1995.
5. Грушевський М. Ілюстрована історія України. – К., – 1990.
6. Грушевський М. Очерк истории украинского народа. – К., 1990.
7. Дорошенко Д. Нарис історії України. – Львів, 1991.
8. Ісаєвич Я. Україна давня і нова. – Львів, 1996.
9. Історія України: нове бачення: У 2 т. Т.І / Під ред. В.Смоля. – К., 1995.
10. Крип'якевич І. Історія України. – Львів, 1990.
11. Оріховський С. Напучення польському королю Сигизмунду Августу // Українські гуманісти епохи Відродження: Антологія: К., 1995.

12. Політологічний енциклопедичний словник: Навч. посібн. для студентів вищих навч. закладів.-К., 1997.
13. Сас П.М. Українсько-польський мислитель С.Оріховський: на шляху до історичного Нового часу // Укр. істор. журнал. - 1991. -№1.
14. Тишик Б., Вівчаренко Б. Суспільно-політичний лад і право України у складі Речі Посполитої та Литовської держави. – Л., 1996.
15. Яковенко Н. Здобутки і втрати Люблінської унії // Київська старовина. – 1993. – № 1

Тема 6. РОЗВИТОК ПОЛІТИЧНИХ ІДЕЙ В ПЕРІОД ГЕТЬМАНЩИНИ

1. Антонович В. Б. Про козацькі часи на Україні. — К., 1991.
2. Апанович О. М. Розповіді про запорізьких козаків. — К., 1991.
3. Апанович О. Українсько-російський договір 1654 р. Міфи і реальність. – К., 1994.
4. Борщак І. Мазепа, Орлик, Войнаровський. — Львів, 1991.
5. Вивід прав України, Збірник документів і матеріалів. —Львів, 1991.
6. Гетьмани України: Історичні портрети. – К., 1991.
7. Голобуцький В. О. Запорізька Січ в останні часи свого існування. 1734–1775. — К., 1961.
8. Голобуцький В. Запорозьке козацтво. — К., 1994.
9. Горобець В.М. Московська політика Богдана Хмельницького: дипломатична риторика та політична практика. //Український історичний журнал. - 1995. - № 4.
10. Кресіна І., Кресін О. Гетьман П.Орлик і його Конституція. — К., 1993.
11. Крип'якевич І. П. Б. Хмельницький. — Львів, 1990.
12. Липинський В. Україна на переломі... // Укр.іст. журн. – 1992. – № 2, 4.
13. Літопис гадяцького полковника Г. Граб'янки. — К., 1992.
14. Літопис Самійла Величка. — К., 1991.
15. Літопис Самовидця. — К., 1971.
16. Мицик Ю. Іван Виговський // Володарі гетьманської булави. — К., 1994.-С.191-236.
17. Мицик Ю. Політичні концепції Богдана Хмельницького: деякі аспекти реалізації // Доба Богдана Хмельницького (до 400 річчя від дня народження великого гетьмана). Збірник наукових праць.-К., 1995.
18. Нагорна Л.П. Політична культура українського народу: історична ретроспектива і сучасні реалії. — К., 1998.
19. Наливайко Д. С. Козацька християнська республіка. — К., 1992.
20. Пакти й Конституції законів та вольностей Війська Запорозького // Слюсаренко А. Г., Томенко М. В. Історія української конституції. К., 1993.
21. Прицак О. П. Орлик, його Конституція і бачення проблеми тогочасної України // Дзвін. — 1990. — № 2.
22. Сергійчук В. Кого зрадив гетьман Мазепа. – К., 1991.
23. Смолій В.А. Богдан Хмельницький: особистість у контексті епохи//Український історичний журнал. -1995. - № 4.
24. Смолій В. А., Степанков В.С. Богдан Хмельницький. — К., 1993.
25. Смолій В.А., Степанков В.С. Правобережна Україна у другій половині XVII – XVIII ст.: Проблеми державотворення. – К., 1993.
26. Смолій В.А., Степанков В.С. Українська Національна революція 1648-1654рр. та кризь призму століть // Український історичний журнал. – 1998. – №6.

27. Степанков В.С. Проблема становлення монархічної форми правління Богдана Хмельницького (1648-1657 рр.) //Укр. Іст. Журн. -1995. - № 4.
28. Українсько-російський договір 1654р.: нові підходи до історії міждержавних стосунків. – К., 1995.
29. Чухліб Т.В. Богдан Хмельницький очима сучасників//Український історичний журнал. -1995. - № 4.
30. Чухліб Т.В.Переяславська угода 1654 р. у контексті міжнародного утвердження ранньомодерної Української держави: причини, укладення, наслідки . //Український історичний журнал. -2003. - № 1.
31. Шевчук В. Козацька держава. Етюди до історії українського державотворення. – К., 1995.
32. Яворницький Д. Історія запорізьких козаків: У 3 т. — Львів, 1990–1992.
33. Яковлів А. Договір гетьмана Б. Хмельницького з Москвою року 1654 // Дзвін. —1991. — №4.

Тема 7. (Семінарське заняття) РОЗВИТОК ПОЛІТИЧНИХ ІДЕЙ В КОЗАЦЬКО-ГЕТЬМАНСЬКИЙ ПЕРІОД
Література – див. Тема 6.

Тема 8. ПОЛІТИЧНА ДУМКА ПЕРШОЇ ПОЛОВИНИ ХІХ СТ.

1. Грушевський М. Ілюстрована історія України. – К., 1990.
2. Дорошенко Д.М. Нариси історії України. - Львів, 1991.
3. Історія України: нове бачення: У 2 т. Т.І / Під ред.В.Смоля. – К., 1995.
4. Кирило-Мефодіївське товариство. Збірник документів у 3-х томах. – К., 1990.
5. Кирчів Р.ф. Етнографічно-фольклористична діяльність“Руської трійці”. К., 1990.
6. Крип'якевич І. Історія України. – Львів. – 1992.
7. Кондратюк К. Нариси історії українського національно-визвольного руху ХІХ століття. – Тернопіль, 1993.
8. Костомаров Н. Исторические произведения. Автобиография. – К., 1989.
9. Костомаров М.І. “Закон Божий” (Книга буття українського народу). - К., 1991.
10. Куліш П. Твори: В 2 т. – К., 1989.
11. Охрімівич Ю. Політичний світогляд Шевченка // Київська старовина. – 1994. - №.2.
12. Пінчук Ю. Ідеолог Кирило-Мефодіївського братства // Київська старовина. – 1992. - №.5.
13. Розумний Я. Маркіян Шашкевич – символ національного відродження // Сучасність. – 1992. - №.6.
14. Русалка Дністрова. Документи і матеріали. К., 1989.
15. Сергієнко Г.Я. Т.Г. Шевченко і Кирило-Мефодіївське товариство. - К., 1983.
16. Скуратівський В. Микола Костомаров // Сучасність. – 1992. - №.9.
17. Чижевський Д. Нариси з історії філософії на Україні. - Нью-Йорк, 1991.
18. Шевченко Тарас. Біографія / Відп. ред. П.Кирилюк. К., 1984.
19. Шевченко Т.Г. Твори. – К., 1978-1979.

Тема 9. ЛІБЕРАЛЬНІ ТА АВТОНОМНО-ФЕДЕРАЛІСТИЧНІ ІДЕЇ М.ДРАГОМАНОВА

1. Драгоманов М.П. Австро-руські спомини (1867-1877) // Літературно-публіцистичні праці: У 2 т. — К., 1970. — Т.1.
2. Драгоманов М.П. Автобиографическая заметка // Літературно-публіцистичні праці: У 2 т. — К., 1970. — Т.1. — С.39-68.
3. Драгоманов М.П. Листи на Наддніпрянську Україну // Літературно-публіцистичні праці: У 2 т. — К., 1970. — Т.1.

4. Драгоманов М.П. Передне слово до "Громади" // Вибрані твори. Збірка політичних творів з примітками. — Прага-Нью-Йорк, 1937.
5. Драгоманов М.П. "Програма" // Вибрані твори. Збірка політичних творів з примітками. — Прага-Нью-Йорк, 1937. — С.148-151.
6. Драгоманов М.П. Пропащий час. Українці під московським царством (1654-1876). // Драгоманов М.П. Вибране. — К., 1991.
7. Драгоманов М. Рай і поступ. — Вінніпег, 1916.
8. Драгоманов М.П. Три листи до редакції "Друга" // Драгоманов М.П. Літературно-публіцистичні праці: У 2 т. — К., 1970. — Т.1.
9. Драгоманов М.П. Чудацькі думки про українську національну справу // Драгоманов М.П. Вибране. — К., 1991.
10. Драгоманов М.П. Шевченко, українофіли і соціалізм // Драгоманов М.П. Вибране. — К., 1991..
11. Круглашов А.М. Держава, нація, людина. Михайло Драгоманов про національний розвиток України // Вісник АН України. — 1992. - № 2.
12. Левицький К. Історія політичної думки галицьких українців: 1848-1918: В 2 ч. -Львів, 1926-1927.
13. Скакун О.Ф. М.П.Драгоманов как политический мыслитель. - Х., 1993.
14. Федченко П.М. Михаил Драгоманов. - К., 1991.
15. Штрихи до наукового портрету Михайла Драгоманова // Зб. наук. Праць АН України. К., 1991.

Тема 10. РОЗВИТОК ПОЛІТИЧНОЇ ДУМКИ В ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ ХІХ СТ.

1. Франко І. "Громада" і "задруга" серед українського народу в Галичині і на Буковині // Франко І. Зібр. тв.: У 50 т. — К., 1984. — Т.44, кн. 1.
2. Франко І. *Ukraina irredenta* // Вивід прав України. Нью-Йорк, 1964.
3. Франко І. Галицьке українофільство // Франко І. Зібр. тв.: У 50 т. — Т.46.-К., 1985.—Кн. 1.
4. Франко І. До історії соціалістичного руху // Іван Франко: про соціалізм і марксизм. — Нью-Йорк, 1966.
5. Франко І. До М.Драгоманова. 16 січня 1883 р. // Франко І. Зібр. тв.: У 50 т. — К., 1986. — Т.48.
6. Франко І. Іван Вишенський і його твори// Зібр. тв.: У 50 т. — К., 1976. —Т.30.
7. Франко І. Мислі о еволюції в історії людськості // Франко І Зібр. тв.: У 50 т. — К., 1986. — Т.45.
8. Франко І. Народна програма // Франко І Зібр. тв.: У 50 т. — К., 1985. — Т.44. кн.2.
9. Франко І. Поза межами можливого // Франко І. Зібр. тв.: У 50 т. — К., 1986.- Т.45.
10. Франко І. Програма галицьких соціалістів // Зібр. тв.: У 50 т. — К., 1986. — Т.45.
11. Франко І. Свобода і автономія // Франко І. Зібр. тв.: У 50 т. — К., 1986.-Т. 45.
12. Франко І. Соціалізм і соціал-демократія // Іван Франко: про соціалізм і марксизм. — Нью-Йорк, 1964.
13. Франко І. Чого ми вимагаємо // Франко І. Зібр. тв.: У 50 т. — К., 1984. — Т. 44, кн.1.
14. Франко І. Чого ми хочемо // Франко І. Зібр. тв.: У 50 т. — К., 1984. — Т. 44, кн.1.
15. Франко І. Чого хоче галицька робітницька громада // Зібр. тв.: У 50 т. —К., 1986.—Т.44, кн.1.
16. Франко І. Що нас єднає і що розділяє // Франко І. Зібр. тв.: У 50 т. — К., 1984. — Т. 44, кн.1.
17. Франко І. Що таке поступ? // Франко І. Зібр. тв.: У 50 т. — К., 1986.—Т. 45.

Тема 11. ЗАХІДНО-УКРАЇНСЬКИЙ ПОЛІТИЧНИЙ СПЕКТР ХІХ ст..

1. Грицак Я. Молоді радикали в суспільно-політичному житті Галичини // Записки НТШ. ССХХІІ. — Львів, 1991.
2. Забужко О. Філософія української ідеї та європейський контекст: франківський період. — К., 1993.
3. Історія України: нове бачення: У 2 т. Т.І. / Під ред.В.Смоля. — К., 1995.

4. Кондратюк К. Нариси історії українського національно-визвольного руху XIX ст. – Тернопіль, 1993.
5. Крип'якевич І. Історія України. – Львів, 1990.
6. Кугутяк М. Галичина: сторінки історії. Нарис суспільно-політичного руху (XIX ст. – 1939р.). – Івано-Франківськ, 1993.
7. Кугутяк М. Радикальна партія в Східній Галичині // Укр. іст. журн. – 1990. – №10.
8. Левицький К. Українські політики Галичини. – Тернопіль, 1996.
9. Лисяк-Рудницький І. Історичні есе. В 2 т. Т.І. – К., 1994.
10. Полонська-Василенко Н. Історія України: У 2 т. Т.2. – К., 1992.
11. Програма руско-української радикальної партії прийнята на краєвім з'їзді партійнім у Львові 29 грудня 1895. – Львів, 1895. – 16 с.
12. Українська суспільно-політична думка у XX ст.: документи і матеріали / Упоряд. Т. Гунчак, Р. Солганик. - К., 1994.

Тема 12. ПОЛІТИЧНА ДУМКА ПЕРІОДУ НАЦІОНАЛЬНО-ВИЗВОЛЬНИХ ЗМАГАНЬ ПОЧАТКУ 20 СТ.

1. Винар Л. Найвидатніший історик України Михайло Грушевський. — Б.м., 1986.
2. Грушевський М. На порозі Нової України: гадки і мрії. – К., 1992.
3. Грушевський М. Україна і Росія. Переговори в справі нового ладу / липень-серпень 1917 р. - К., 1917.
4. Грушевський М. Освобождение России и украинский вопрос. - СПб., 1907.
5. Грушевський М. С. Очерк истории украинского народа. - К., 1990.
6. Грушевський М. Якої ми хочемо автономії і федерації. К., 1917.
7. Грушевський М. Хто такі українці і чого вони хочуть. - К., 1991.
8. Копиленко О.Л. Повернення М.С. Грушевського. - К., 1991.
9. Копиленко О.Л. “Українська” ідея М. Грушевського: історія і сучасність. - К., 1991.
10. Політологія. Кінець XIX – перша половина XX ст.: Хрестоматія / За ред. О.І.Семківа. – Львів: Світ, 1996.

Тема 13. ДЕМОКРАТИЧНО-НАРОДНИЦЬКИЙ НАПРЯМ

1. Винар Л. Найвидатніший історик України Михайло Грушевський. — Б.м., 1986.
2. Грушевський М. На порозі Нової України: гадки і мрії. – К., 1992.
3. Грушевський М. Україна і Росія. Переговори в справі нового ладу / липень-серпень 1917 р. - К., 1917.
4. Грушевський М. Освобождение России и украинский вопрос. - СПб., 1907.
5. Грушевський М. С. Очерк истории украинского народа. - К., 1990.
6. Грушевський М. Якої ми хочемо автономії і федерації. К., 1917.
7. Грушевський М. Хто такі українці і чого вони хочуть. - К., 1991.
8. Копиленко О.Л. Повернення М.С. Грушевського. - К., 1991.
9. Копиленко О.Л. “Українська” ідея М. Грушевського: історія і сучасність. - К., 1991.
10. Лашенко Р. Лекція по історії українського права. – К. Україна. – 1998.
11. Лашенко Ростислав (1878-1929) // Енциклопедія українознавства. – Львів, 1994. – Т.4.
12. Політологія. Кінець XIX – перша половина XX ст.: Хрестоматія / За ред. О.І.Семківа. – Львів: Світ, 1996.

13. Потоульницький В.А. Наукова діяльність М.С. Грушевського в еміграції (1919-1924 рр.) // Український історичний журнал. – 1992. - №2.
14. Прицак О. Історіософія та історіографія Михайла Грушевського. – Київ, Кембрідж, 1991.
15. Шелухін Сергій Павлович // Верстюк В. Діячі Української Центральної Ради. Бібліографічний довідник (В. Верстюк, Т. Осташко.) – К.: 1998. – С.191-193.
16. Шелухін Сергій Павлович (1864-1938) // Стрельський Г.В. Українські дипломати доби національно-державного відродження (1917-1920): Бібліографічний довідник. – К. 2000.

Тема 14. УКРАЇНСЬКИЙ КОНСЕРВАТИЗМ

1. Баса О. Кучабський Василь // Українська журналістика в іменах: Матеріали до енциклопедичного словника / ред. М. Романюк. – Львів, 1997. – Вип. 4.
2. Буравченков А. Томашівський Степан (1875-1930) // Малий словник історії України. – К.: 1997.
3. Вільчинський Ю. В ім'я волі і незалежності української нації (В'ячеслав Липинський) // Слово і час. – 1992. - №12.
4. Гелей С.Д. Консервативна течія в політичній думці України ХІХ ст. - Львів. – 1996.
5. Гелей С.Д. Українська консервативна політологічна думка першої половини ХХ ст.- Львів. – 1998.
6. Гелей С.Д. Українська народна республіка в оцінках ідеологів українського консерватизму – В. Липинського та В. Кучабського // Вісник Львівської комерційної академії. – 1998. – т.2. - ч. 2/3.
7. Забаревський М. В'ячеслав Липинський і його думки про українську націю і державу. – Відень. – 1925.
8. Кучабський Василь // Довідник з історії України / за ред. І. Підкови та Р. Шуста. – Київ: Генеза, 1995. – Т.2.
9. Кучабський В. Україна і Польща. - Львів, 1993.
10. Липинський В. Замітки до історії українського державного будівництва в ХVІІ столітті // Укр. іст. журн. – 1992. - №2.
11. Липинський В. Історико-політична спадщина та сучасна Україна. – Київ; Філадельфія. - 1994.
12. Липинський В. Листи до братів-хліборобів: Про ідею і організацію українського монархізму // Філософська і соціологічна думка. - 1991. - №10.
13. Липинський В. Народи поневолені і народи бездержавні // Сучасність. - 1992. - № 6.
14. Пеленський Я. В. Липинський – засновник державної школи в українській історіографії // Укр. іст. журн. – 1992. - №2.
15. Потоульницький В. Нариси з української політології (1819 – 1991). – К., 1994.
16. Потоульницький В. А. Політична доктрина В. Липинського // Укр. іст. журн. — 1992.-№ 9.
17. Томашівський С. Перший похід Богдана Хмельницького в Галичину: Два місяці української політики 1648 р. - Львів: 1914.
18. Томашівський С. Під колесами історії: нариси і статті. – Берлін: Вид-во “Українське слово”, 1922. – 103 с.
19. Томашівський С. Т. Про ідеї, героїв і політику. - Львів, 1929.
20. Шморгун О. Українська ідея та українська ідеологія в державотворчій концепції В'ячеслава Липинського // Політичні читання. – 1993. - №4.

Тема 15. НАЦІОНАЛЬНО-ДЕРЖАВНИЦЬКА ІДЕОЛОГІЯ

1. Бочковський Ольгерд Іпполітович (1885-1933) // Українські дипломати доби національно-державного відродження (1917-1920 рр.):

- Бібліографічний довідник. – К., 2000.
2. Брагінець А. Філософські та суспільно-політичні погляди Івана Франка. Львів, 1956.
 3. Грицак Я. Іван Франко в еволюції української політичної думки // Сучасність. — 1994. — № 9.
 4. Станіслав Дністрянський – світоч української правової науки: // Матеріали наукової конференції юридичного інституту ТАНГ, присвяченої річниці дня народження академіка С. Дністрянського:/ Тернопільська акад. народного господарства. Тернопіль. – 1999.
 5. Академік Станіслав Дністрянський. 1870-1935. Бібліографія. К.: 1992.
 6. Стецюк П.Б. Станіслав Дністрянський як конституціоналіст. Л.: 1999.
 7. Старосольський В.Я. (1878-1942) // Стрельський Г.В. Українські дипломати доби національно-державного відродження (1917-1920 рр.). – к. 2000.
 8. Старосольський В. Й. Теорія нації. - Відень, 1922.

Тема 16. СОЦІАЛІЗМ І НАЦІОНАЛ-КОМУНІЗМ

1. Винниченко В. Відродження нації. В 3-х тт. — К., 1990. — Т.І.
2. Винниченко В. Відродження нації. В 3-х тт. — К., 1990. — Т.ІІ.
3. Винниченко В. Відродження нації. В 3-х тт. — К., 1990. — Т.ІІІ.
4. Винниченко В. Заповіт борцям за визволення. — К., 1991.
5. Лисяк-Рудницький І. Історичні есе. - Т.1-2. - К., 1995.
6. Основи політології: Підручник/ За ред. Ф.М.Кирилюка. - К., 1995.
7. Піча В.М., Хома Н.М. Політологія: Конспект лекцій. Навч. посібн. Для студентів вищих закладів освіти України. — К., 1999.
8. Політологічний енциклопедичний словник: Навч. посібн. для студентів вищих навч. закладів.-К., 1997.
9. Політологія / За ред. О.Бабкіної, В.Горбатенка. - К., 1998.
10. Політологія: Матеріали до семінарських занять / Упорядник П.П.Марчук. - Тернопіль, 1998.
11. Політологія: Підручн. / За ред. О.І.Семківа. - Львів, 1994.
12. Політологія: Підручн. / І.С.Дзюбко, К.М.Левківський, В.П.Андрушенко та ін.-К., 1998.
13. Хвильовий М. Твори: В 2 т. - К, 1990. - Т. 1-2.
14. Хвильовий М. Україна чи Малоросія?: Памфлети. - К.: Смолоскип, 1993.

Тема 17. НАЦІОНАЛІЗМ

1. Дві концепції української політичної думки. Вячеслав Липинський – Дмитро Донцов. Нью-Йорк, 1990.
2. Донцов Д. Дух нашої давнини. –Дрогобич., 1991.
3. Донцов Д. За яку революцію. Львів, 1990.
4. Донцов Д. Історія розвитку української державної ідеї. - К., 1993.
5. Донцов Д. Націоналізм. Дрогобич, 1992.
6. Донцов Д. Підстави нашої політики. Нью-Йорк, 1957.
7. Касьянов Г.В. Теорія нації та націоналізму. – К.: Либідь, 1999.-352 с.
8. Курас І.Ф., Турчанко Ф.Г. Грищенко Т.С., М.Міхновський: постать на тлі епохи//Укр.іст.журн.-1992.-№9.

9. Лисяк-Рудницький І. Історичні есе. - Т.1-2. - К., 1995.
10. Міхновський М. Х заповідей УНП // Політологія. Кінець XIX – перша половина XX ст.: Хрестоматія / За ред. О.І. Семківа. – Львів, 1996.
11. Міхновський М. І. Самостійна Україна. Київ; Львів, 1991.
12. Панчук М. Микола Міхновський — передвісник українського організованого націоналізму // Визвольний шлях. — 2000, кн.5 (626).
13. Піча В.М., Хома Н.М. Політологія: Конспект лекцій. Навч. посібн. Для студентів вищих закладів освіти України. — К., 1999.
14. Політологічний енциклопедичний словник: Навч. посібн. для студентів вищих навч. закладів.-К., 1997.
15. Потульницький В. А. Нариси з української політології (1819—1991). К., 1994.
16. Сціборський М. Націократія. - Прага, 1942.

Тема 18. ПОЛІТИЧНА ДУМКА ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ ХХ- ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ

1. Акт проголошення незалежності України. – К., 1991.
2. Брегеда А.Ю. Політологія: Навч.-метод. посібн. для самостійного вивчення дисципліни.-К., 1999.
3. Гелей С.Д., Рутар СМ. Основи політології: Навч. посібн. - К., 1999.
4. Грицак Я. Іван Лисяк-Рудницький та його праці з нової укр. історії // Лисяк-Рудницький І. Нариси з історії нової України. — Львів, 1991.
5. Грицак Я. Іван Лисяк-Рудницький (нарис інтелектуальної біографії) // Сучасність. — 1994. — № 11.
6. Віталій Абліцов “Галактика “Україна”. Українська діаспора: видатні постаті” — К.: КИТ, 2007.
7. Декларація про державний суверенітет України. – К., 1990.
8. Касьянов Г. Незгодні: українська інтелігенція в русі опору 1960-80-х років. – К., 1995.
9. Касьянов Г.В. Теорія нації та націоналізму. – К.: Либідь, 1999.-352 с.
10. Конституція України. - К., 1996.
11. Лисяк-Рудницький І. Історичні есе. - Т.1-2. - К., 1995.
12. Мороз В. Шістдесяті роки в Україні // Всесвіт. – 1993. – №3-12.
13. Україна багатопартійна: Програмні документи нових партій. – К., 1991.
14. Український правозахисний рух. Документи і матеріали. – Торонто, 1978.

Інформаційні ресурси

1. Книш З. Сьогодні і Завтра (думки націоналіста)// <http://diasporiana.org.ua/ideologiya/2147-knish-z-sogodni-i-zavtra-dumki-natsionalista/>
2. EXLIBRIS :: українська електронна бібліотека //<http://exlibris.org.ua/> <http://www.ukrexlibris.com/>
3. Історія національного руху України <http://ukrstor.com/>
4. //<http://litopys.org.ua/> <http://litopys.kiev.ua/>
5. Історія України// <http://historyua.narod.ru/>
6. Роботи Зиновія Книша. Історія ОУН-УПА //<http://knysh.onestop.net/>
7. Основна література з історії ОУН-УПА: монографії та статті, джерела, фотоматеріали та ін.// <http://oun-upa.org.ua/> <http://oun-upa.onestop.net/>

8. On-line версія публікації "Літопис УПА", англ.// <http://infoukes.com/upa>
9. Степан Бандера життєпис, книги, статті самого С. Бандери та про нього// <http://stepanbandera.org/>
10. Короткий біографічний нарис С. Банедри. Автор - Ігор Набитович// <http://zavoliuua.narod.ru/>
11. Основна інформація про історію ОУН-УПА. Документи, фотографії// <http://tim.net.ua/upa/> <http://tern.ukrpack.net/upa/>
12. Коротка історія УПА, англ.// <http://kolos.com/readroom/upa.html>
13. Статті з історії українського націоналізму// <http://run.org.ua/>
14. П. Толочко, Н. Яковенко, А. Капеллер, В. Липинський, М. Драгоманов// <http://ukrhistory.narod.ru>
15. Довідник правительів України з IX ст. по 1920 р.// <http://pravyteli.onestop.net/>
16. Книги, статті, документи, карти з історії України. В. Анатонович, О. Апанович, М. Костомаров// <http://www.ua-history.narod.ru/>
17. Книги, статті та документи: Антонович Володимир. Про козацькі часи на Україні; Апанович Олена. Українсько-російський договір 1654 року; Костомаров Микола. Книга буття українського народу;// <http://ua-history.narod.ru/>
18. Присвячено життю і творчості Т.Г. Шевченка// <http://kobzar.info/>
19. Універсали Центральної Ради; Бестейська угода; Конституція Пилипа Орлика; Емський указ 1876 року; Закони про тимчасовий державний устрій України (1918); Грамота до всього українського народу (1918); Тимчасовий основний закон (ЗУНР)// <http://historydocs.narod.ru/ukr.htm>
20. Список правителів України (князі, гетьмани, метрополити, члени урядів) в VI-на поч. XX ст.// http://www.geocities.com/prysjan/in_40.html

10. Контактна інформація

Міщук Маряна Богданівна – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних інститутів та процесів (м. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57, каб. 714)

Телефон - 0970878570

Е-mail викладача: mariana.mishchuk@pnu.edu.ua

Викладач

Міщук М.Б.